

Kárpátaljai lakosság gyümölcsle fogyasztási szokásai

Orosz Gyula

Kertészmérnöki alapképzési szak levelező munkarend

Kertészettudományi Intézet/ Gyümölcsstermesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Ficsek Gitta, egyetemi docens, MATE Gyümölcsstermesztési Tanszék

Külső témavezető: Sass Krisztián, Tanszéki munkatárs, növényorvos

A Szakdolgozatom témájának a Kárpátaljai gyümölcsle fogyasztási szokásoknak a felmérését választottam. Melynek célja, hogy információkat szolgáltasson a helyi gazdaság és élelmiszeripar számára. Azáltal, hogy feltérképezük, melyek a legkedveltebb gyümölcslevek, milyen gyakorisággal és mennyiségben fogyasztják azokat a helyiek. Milyen mértékben készítenek saját maguknak házilag gyümölcslevet és hogy az egészségtudatosság milyen mértékben befolyásolja a gyümölcsle vásárlási szokásokat.

Ezen pontok felmérésére két módszert alkalmaztam. Elsőként egy online kérdőíves felmérést, melyet 105 személy bevonásával sikerült elvégezni. Másodsor egy érzékszervi vizsgálatra kértem fel 25 személyt, akik segítségével hét szempont alapján értékeltünk kilenc ivólevet, melyből négy nagyüzemben előállított gyümölcsle volt, öt pedig egy helyi termelő natúr gyümölcsleve volt.

Az online kérdőíves felmérésből egyértelműen kiderült, hogy a Kárpátaljai lakosság gyümölcsle fogyasztása jelentősen alacsonyabb a Nyugat-Európai átlag mennyiségétől. Mivel a felmérésben résztvevők többsége csak havi néhány alkalommal fogyaszt gyümölcslevet. A felmérésből az is kiderült, hogy legtöbben üzletből szerzik be a gyümölcsleveket. Ezzel szemben a saját készítésű gyümölcslevek jelentősen kevesebb részét teszik ki az elfogyasztott mennyiségnek. A legkedveltebb gyümölcsleveket az almalé vezeti. Az egészségtudatosság mint a vásárlást befolyásoló tényező egyre markánsabban jelenik meg a fogyasztók döntéseiben. De a legnyomósabb érv a gyümölcslevek vásárlásakor a gyümölcsle fajtája. A felmérésben résztvevők többsége a gyümölcsle vásárlásakor az alapján hozza meg a döntését, hogy milyen gyümölcsből készült a gyümölcsle és milyen az íze.

Az érzékszervi vizsgálat eredményi összhangban voltak a kérdőíves felmérés eredményeivel. A kilenc vizsgált tétel közül a legmagasabb összesített pontszámot egy szűrt almalé érte el, amelynek gyártója a Nás szik (Наш сик). A második legmagasabb pontszámot egy vegyes almalé érte el, amely egy helyi vállalkozó (Lendvai Szabolcs - Bereg Natura) terméke. A harmadik egy alma-, cseresznyelé nektár lett, amely túlnyomó részben alma felhasználásával készült. Negyedik pedig a Bereg Natura szőlőleve lett. A narancslé, amely világviszonylatban vesztőhelyet foglal el a gyümölcslevek között jelen esetben csak a hetedik helyezést érte el. A kóstolási lap tartalmazott egy kiegészítő pontot mely arra volt hivatott, hogy felmérje az adott mintákat milyen mértékben lennének hajlandók megvásárolni a kóstolás résztvevői. Az eredmények minimális eltéréssel megegyeztek az összesített pontszámok eredményeivel.